

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	578074
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2019-69
Portefeuillehouder	M.W. Jaeger	Datum	13 november 2019
Informatie bij	Mercè de Miguel Capdevila	Tel. nr.	06-22 24 25 38

Onderwerp

Samenwerkingsovereenkomst Smart City Hilversum

Kernboodschap

Smart City Hilversum is de ontwikkeling waarmee de gemeente Hilversum samen met partners en de gebruikers van de stad, (nieuwe) technologie en data inzetten om het wonen, werken en (be)leven voor de bewoners en bezoekers van Hilversum prettiger te maken. Het college is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst Smart City Hilversum met Atos en haar partners (consortium) aangegaan. Deze samenwerkingsovereenkomst is binnen de uitgangspunten die de raad op 10 juli 2019 heeft vastgesteld, uitgewerkt. Uitgangspunt voor de kosten van het dataplatform, een smart citylab en de organisatie is dat deze uit bestaand budget worden gedekt. Het vormen van het dataplatform levert op zichzelf geen resultaat voor de stad, die ontstaat pas zodra er toepassingen (use cases) ontwikkeld worden die gebruik maken van de data binnen het platform. Na de inrichting van dataplatform en citylab (de infrastructuur) starten met de uitwerking van toepassingen (use cases) waarvoor we gebruik maken van de verzamelde informatie binnen het Smart City Dataplatform. De wijze van selecteren en prioriteren van te ontwikkelen toepassingen (use cases) vindt u terug in de Roadmap (bijlage). Via deze regelmatig te actualiseren Roadmap zult u periodiek worden geïnformeerd over het gebruik van de data binnen het platform. Een jaar na ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst zal de samenwerking door partijen tussentijds geëvalueerd worden.

Aanleiding

Hilversum staat zoals veel andere gemeenten voor een groot aantal vraagstukken dat te maken heeft met het behouden van een gezonde, levendige, veilige en aantrekkelijk stad om in te leven, werken en te wonen. Nieuwe technologie stelt ons in staat om naar andersoortige oplossingen te zoeken. Veelal gaat dit gepaard met data waardoor we meer weten over het functioneren van de stad. Daarmee wordt het mogelijk de inwoners informatie te geven over hun eigen woon en leefomgeving, om de juiste beleidskeuzes te maken, maar ook om nieuwe toepassingen te ontwikkelen die het leven aantrekkelijker maken. Wat de inwoner van Hilversum doet in zijn eigen leven, zoals het gebruiken van apps, het inzetten van een slimme thermostaat, het gebruiken van een stappenteller, dat willen we ook ontwikkelen op stadsniveau. Welke toepassingen dat zijn, dat gaan we in samenspraak met de inwoners bepalen. Hiervoor organiseren we sinds begin 2018 bijeenkomsten met bewoners en bedrijven, zetten we enquêtes in, betrekken we het voortgezet onderwijs, en gaan we dieper op specifieke kanten van Smart City in binnen focusgroepen. Het afgelopen jaar hebben we in een intensief aanbestedingstraject met een groot aantal marktpartijen gesproken. Het consortium onder leiding van Atos is daarbij als beste partij uitgekomen. Samen gaan we de komende jaren aan de slag om de nieuwe (digitale) technologische oplossingen in te zetten in de stad.

Werkwijze

De wijze van werken is geen traditionele opdrachtgever- nemer relatie; het consortium wordt gezien als samenwerkingspartner. De samenwerking doen we binnen de uitgangspunten die de Raad heeft vastgesteld. Bijzonder aandacht hebben uiteraard de privacyvraagstukken.

Transparantie is daarbij een belangrijk gegeven. Voor iedereen zal dan ook zichtbaar zijn welke data beschikbaar zijn, welke sensoren er worden ingezet en welke toepassingen zijn ontwikkeld.

Daarnaast wordt een Stadspanel Data ingericht, dat een onafhankelijke adviesrol heeft bij het ontwikkelen van toepassingen, op de thema's privacy, dataveiligheid en inclusiviteit. Waar privacyvraagstukken een rol zouden kunnen gaan spelen zal ook de Raadscommissie betrokken worden. Om te borgen dat de commissie bij de juiste gevallen betrokken wordt, krijgt de Privacy-officer een speciale rol om iedere toepassing te beoordelen op afstemming met de Raadscommissie in geval van mogelijke raakpunten op het gebied van privacy. Centraal in de samenwerking met het consortium staan de vraagstukken uit de stad. Deze halen we op door de ontwikkeling van het Hilversum Smart City Lab, een centrale plek waar vragen en suggesties uit de stad kunnen landen. Hiervoor zetten we in op een laagdrempelige fysieke locatie waar bewoners kunnen ervaren wat de toegevoegde waarde van nieuwe technologische oplossingen is in het dagelijks leven. Uiteraard sluit Smart City aan op de gemeentelijke taakvelden en de ambities die de Gemeenteraad zich heeft gesteld.

Vervolgtraject

De samenwerking gemeente-consortium gaat uit van een groeimodel. In technische zin is de basis een stads breed dataplatform dat gaat functioneren binnen de landelijk vastgestelde wet en regelgeving, ten aanzien van ondermeer privacy. Voor dit platform gelden ook de door de raad vastgestelde uitgangspunten, waaronder de Hilversumse dataprincipes en procesafspraken waar het gaat om privacy. Op dit platform worden de nieuwe toepassingen gebouwd. De besluitvorming over de daadwerkelijk te ontwikkelen toepassingen zal lopen via de gebruikelijke besluitvormingsprocessen van de betreffende portefeuillehouder. Daarmee heeft de Raad in de uitvoeringsfase van de samenwerkingsovereenkomst haar normale toezichthoudende rol. In geval van toepassingen die de privacy van mensen zouden kunnen raken wordt een extra toets bij de Raadscommissie ingebouwd.

Waar gaan we mee starten?

Aansluitend bij de ambities van het college is een aantal concrete vraagstukken opgehaald uit de stad. Met de ontwikkeling van toepassingen die op deze vraagstukken aansluiten starten we nog dit jaar. De vraagstukken zijn verdeeld over 8 onderwerpen; energietransitie, veiligheid, economie, mobiliteit, buurten, omgevingswet, sociaal, en digitale dienstverlening.

		2019	2020			
Strategische thema's	Use case	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Energietransitie	Slimme verlichting - sensor hotels					
	Meting wateroverlast openbare ruimte					
Veiligheid	Veiligheid - Slimme Surveillance					
	Inbraakdetectie					
Versterken economie	Optimale bereikbaarheid van mediapark -					
	Evenementenkaart (oa Koningsdag)					
Mobiliteit	Smart Mobility - IVRI's					
	Smart mobility pilot parkeren					
	Verkeersdoorstroming d.m.v. geluid					
	Dynamisch verkeersmanagement - inzicht in verkeersstromen					
Krachtige buurt	Bewoners initiatief - Snelliuslaan (hardrijders en nudging)					
	Burgerinitiatieven					
	Sociale buurtkaart				Digitale Twin City	
Omgevingswet	Luchtkwaliteit					
	Inzicht in Hilversum - digitale kaart			Digitale Twin City		
Welzijn, zorg en gezondheid	CrossWalk					
	Fietser krijgen voorrang - bv GreenFlow for Cyclists					
Digitale dienstverlening	Smart city als communicatiemiddel			Digitale Twin City		
	Interconnectiviteit van GIS systemen in de gemeente		Digitale Twin City			

Figuur 1 – Use cases voor Q4 2019 + 2020

Als voorbeeld van deze vraagstukken het thema mobiliteit, meer specifiek parkeerproblematiek. Samen met bewoners en het consortium kijken we naar de specifieke vraag en zoeken we met behulp van nieuwe technologie naar een manier om inzicht te krijgen in de parkeerdruk en om daar waar mogelijk tot oplossingen te komen.

Ook het actuele vraagstuk van onze luchtkwaliteit is een thema dat nog dit jaar wordt opgepakt. Wij verwijzen hierbij naar de collegebrief van 5 juli j.l. Ook worden in de aanloop naar de op te stellen mobiliteitsvisie vraagstukken geformuleerd die we willen voorzien van slimme technologische oplossingen. Denk aan inzicht in de fietsverkeersstromen om het fietsverkeer verder te stimuleren en de snelfietsroutes beter in te richten.

Data die voor de toepassingen nodig zijn of hieruit voortkomen zullen worden gedeeld via het dataplatform. We verkennen welke data voor bewoners interessant zijn en onderzoeken hoe deze het best in een viewer of dashboard kunnen worden opgenomen, zodat ze gemakkelijk voor inwoners toegankelijk zijn. Daarmee kunnen individuele inwoners gemakkelijker “harde” gegevens over hun leefomgeving inzien. Hier raakt de Smart City ontwikkeling ook aan de omgevingswet, waar inwoners participatie van groot belang is, gebaseerd op een goede informatievoorziening. Hier ligt een relatie met het dataplatform en de ontsluiting daarvan voor de hand.

In de Roadmap kijken we telkens welke potentiële toepassingen we willen verkennen en uitzetten in de tijd. De Roadmap is dan ook een dynamisch document, dat periodiek wordt geactualiseerd en gedeeld met de Raadscommissie. Het proces van selectie en prioritering van te ontwikkelen toepassingen vindt u terug in de Roadmap (bijlage). Via deze regelmatig te actualiseren Roadmap zult u periodiek worden geïnformeerd, over de ontwikkelingen rond smart city en de toepassingen die zich op basis van het dataplatform ontwikkelen. Een jaar na ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst zal de samenwerking door partijen en met de Raadscommissie tussentijds geëvalueerd worden.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage: Roadmap Smart City Hilversum

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 5 november 2019.